

KONSEKVENsutredning FRILUFTSLIV

Detaljreguleringsplan for Hovden-Haslerudseter

PLAN-ID 3046 108

Dato	19.04.2023
Utarbeidet av	MjøsPlan AS v/KR
Revisjon	27.09.2023
Kontrollert av	MjøsPlan v/LID

Innhold

1	Sammendrag	4
2	Innledning.....	4
2.1	Bakgrunn	4
2.2	Konsekvensutredningsplikt	4
3	Overordnede føringer	5
3.1	Nasjonale føringer	5
3.1.1	Friluftsliv	5
3.2	Plan- og bygningsloven.....	6
3.3	Forskrift om konsekvensutredning.....	6
3.4	2018 Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning	6
3.5	Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging, 2014.	7
3.6	Regional plan for areal og transport Buskerud 2018-2035	7
3.7	Kommuneplan for Krødsherad	8
3.8	Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet.....	9
4	Planområdet	11
4.1.1	Lokasjon.....	14
4.1.2	Nåværende formål	14
4.1.3	Utvidet plangrense	15
4.2	Influensområdet	16
4.3	Tiltaket.....	16
4.3.1	Planlagt formål	16
4.3.2	Hovedgrep	16
4.4	Usikkerhet	17
4.5	0-alternativet/dagens situasjon	17
5	Metode	17
5.1	Definisjon av friluftsliv	17
5.2	Kunnskapsgrunnlag	18
5.2.1	Miljødirketoratets metode.....	18
6	Konsekvensutredning	23
6.1	Områdebeskrivelse	23
6.2	Verdivurdering.....	24
6.2.1	Fyranflaget - Hovdekollen	25
6.2.2	Grimeli – Rennsla – Fosslia	27

6.2.3	Samlet vurdering i utredningsområdet	28
6.3	Påvirkning	28
6.3.2	Samlet vurdering av påvirkning i utredningsområdet	31
6.4	Konsekvensvurdering	32
6.5	Samlet konsekvensgrad	33
7	Anbefalinger og skadereduserende tiltak	33
8	Kilder	34

Forsidebilde tatt av MjøsPlan AS 14.09.21.

1 Sammendrag

Denne konsekvensutredningen er utarbeidet i forbindelse med detaljreguleringen for Hovden-Haslerudseter i Krødsherad kommune. Bakgrunnen for dette er konsekvensutredningsplikt jamfør plan- og bygningsloven og forskrift om konsekvensutredning grunnet at planen kan få vesentlig virkninger for miljø og samfunn. Dette er konsekvensutredning av temaet friluftsliv som er et av tre temaer, de resterende er jordressurser og naturmangfold. Disse vil bli konsekvensutredet i hvert sitt dokument.

Planen for Hovden-Haslerudseter er å legge til rette for fritidsbebyggelse til leie og utleie. Området har som mål å utvikle det til en populær fritidsdestinasjon med fjell og friluftsliv som hovedkvaliteter. Som følge av planen vil det gjøres endringer i formål/arealbruk, inngrep i terreng og arealbeslag. Dette fører til at en liten del av de eksisterende turdragene eller stiene vil bli erstattet av adkomstveg til fritidsbebyggelse.

Det er vurdert gjennom konsekvensutredningen at friluftsliv har stor verdi og begge delområdene for temaet ligger innenfor kategorien viktige friluftsområder. Påvirkningen av tiltaket vurderes som «ubetydelig endring». Det konkluderes med at konsekvensvurderingen for tiltaket har «ubetydelig» til «noe negativ» konsekvens for friluftinteressene i utredningsområdet. I anleggsfasen vurderes konsekvensene å være noe negativ / «noe forringet». Avbøtende tiltak er anbefalt for å unngå forringelse av naturverdier og visuell forurensning. I anleggsperioden vil det kunne oppleves noe mer støy og forurensning. Det anbefaler avbøtende tiltak for opprettholdelse av turveier og ferdsselsårer.

2 Innledning

2.1 Bakgrunn

Hovden-Haslerudseter er et område bestående av flere grunneiere og eldre reguleringsplaner. Etter ønske om å utvikle området videre til en populær fritidsdestinasjon så ble det sett hensiktsmessig å detaljregulere hele området får å få til en helhetlig utvikling. Ettersom det foreligger flere dispensasjonssaker tilknyttet de eksisterende reguleringsplanene så underbygger det grunnlaget for en helhetlig oppdatert detaljregulering.

Formålet med ny detaljreguleringsplan for Hovden-Haslerudseter er å legge til rette for fritidsbebyggelse til leie og utleie. Området har som mål å utvikle det til en populær fritidsdestinasjon med fjell og friluftsliv som hovedkvaliteter.

2.2 Konsekvensutredningsplikt

Planmyndighetens vurdering er at planen kan få vesentlige virkninger for miljø eller samfunn jamfør forskrift om konsekvensutredninger § 10 tredje ledd bokstav b og d. Konsekvensvurderinger fra tidligere planarbeid sammenstilles og suppleres med oppdatert kunnskap.

I forbindelse med konsekvensutredningen er det utarbeidet et planprogram. Planprogrammet vil være styrende for arbeidet med planforslaget og konsekvensutredningen. Skulle det oppstå eller oppdages nye problemstillinger underveis i arbeidet skal disse forholdene belyses i konsekvensutredningen (Kommunal- og distriktsdepartementet, 2021, s.21).

Det presiseres at planprogrammet for Hovden-Haslerudseter referer til at «Ny konsekvensutredningen skal gjennomføres for alle byggeområder som foreslås i LNFR-områder jf. KU-forskriften §8 pkt. a og vedlegg II pkt. 25.», dette er da feil da det skulle vært referert til en annen paragraf, punkt og vedlegg. Det riktige er KU-forskriftens §6 pkt. b og vedlegg I pkt. 25.

Planen utløser krav om konsekvensvurderinger for tre ulike temaer. Disse vil bli vurdert hver for seg i hvert sitt dokument. Se tabell 1 for oversikt over temaene.

Tema	Planbeskrivelse	KU
Biologisk mangfold/naturmangfold og myr/våtmark		x
Landskap	x	
Landbruk; Dyrka-/dyrkbare jord, skog/skogbruk, matproduksjon/beitebruk og klima.		x
Næringsutvikling	x	
Kulturminner og kulturmiljø	x	
Fareområder	x	
Forurensning	x	
Fritidsbebyggelse, bygningsmiljø og arkitektur	x	
Teknisk infrastruktur og miljø	x	
Sosial infrastruktur/nærmiljø/bomiljø	x	
Friluftsliv		x
Vannmiljø	x	

Tabell 1 fra planprogrammet viser en oversikt over utredningsbehov for Hovden-Haslerudseter. Hentet fra planprogram for Hovden-Haslerudseter utarbeidet 19.12.22, laget av MjøsPlan AS

3 Overordnede føringer

3.1 Nasjonale føringer

3.1.1 Friluftsliv

Stortingsmelding 18, 2015-2016 «Friluftsliv – Natur som kilde til helse og livskvalitet» (Regjeringen, 2016), har som formål å bidra til at flere driver med friluftsliv jevnlig, og dermed får oppleve friluftsliv som en kilde til bedre helse og høyere livskvalitet.

Prioriteringene i det statlige friluftslivsarbeidet og premisset for et aktivt og utbredt friluftsliv legger til grunn to noe mål for friluftspolitikken:

- Friluftslivets posisjon skal ivaretas og videreutvikles gjennom ivaretagelse av allemannsretten, bevaring og tilrettelegging av viktige friluftslivsområder, og stimulering til økt friluftslivsaktivitet for alle.
- Naturen skal i større grad brukes som læringsarena og aktivitetsområde for barn og unge.

Det legges vekt på at friluftsliv langs kyst og i store skogs- og fjellområder utgjør en viktig del av trivselen og livskvaliteten til mange. Dette står sentralt i den norske friluftslivshistorien, samt identitet og forankring. Det er derfor viktig å ivareta muligheten til friluftsliv langs kysten og i fjellområdene, og unngå utbygging i strandsonen som hindrer allmennhetens ferdsel og opphold.

Ifølge Miljøverndepartementets «Nasjonal strategi for et aktivt friluftsliv – En satsing på friluftsliv i hverdagen; 2014-2020» skal det legges til rette for følgende:

- Økt nærhet og tilgang til attraktive områder og ferdselsårer for friluftsliv der folk bor
- Stimulering til friluftslivsaktiviteter
- Videreutvikling av kunnskapsgrunnlaget om friluftsliv
- Å skape økt bevissthet om friluftslivets positive effekter
- Økt samarbeid og samordning mellom sentrale aktører innenfor friluftsliv

3.2 Plan- og bygningsloven

Friluftsliv kommer inn under flere av punktene i plan- og bygningslovens § 3-1 «Oppgaver og hensyn i planlegging».

3.3 Forskrift om konsekvensutredning

Friluftsliv

Forskrift om konsekvensutredning omtaler friluftsliv i § 10 «kriterier for vurderingen av om en plan eller et tiltak kan få vesentlige virkninger for miljø eller samfunn» under tredje ledd bokstav b.

§ 10 tredje ledd, bokstav b.

truede arter eller naturtyper, verdifulle landskap, verdifulle kulturminner og kulturmiljøer, nasjonalt eller regionalt viktige mineralressurser, områder med stor betydning for samisk utmarksnæring eller reindrift og områder som er særlig viktige for friluftsliv.

I forskriftens kapittel 5, som omhandler innholdet i konsekvensutredninger, er friluftsliv omtalt under «Beskrivelse av faktorer som kan bli påvirket og vurdering av vesentlige virkninger for miljø og samfunn», § 21 pkt. 5.

3.4 2018 Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning

Kommunene, fylkeskommunene og staten skal gjennom planlegging og øvrig myndighets- og virksomhetsutøvelse stimulere til, og bidra til reduksjon av klimagassutslipp, samt økt miljøvennlig energiomlegging. Planleggingen skal også bidra til at samfunnet forberedes på og tilpasses klimaendringene (klimatilpasning).

Arealer som vurderes tatt i bruk til utbyggingsformål i kommune- og reguleringsplaner kan være utsatt for farer, som for eksempel flom og skred. Utbygging kan også øke påkjenningen for nedenforliggende arealer. For å kunne forebygge tap av liv, helse, kritisk infrastruktur og andre materielle verdier er det nødvendig at det, gjennom risiko- og sårbarhetsanalyser tidlig i planprosessen, vurderes om klimaendringer gir et endret risiko- og sårbarhetsbilde.

Ved planlegging av nye områder for utbygging, fortetting eller transformasjon, skal det vurderes hvordan hensynet til et endret klima kan ivaretas. Det bør legges vekt på gode helhetlige løsninger og ivaretagelse av økosystemer og arealbruk med betydning for klimatilpasning, som også kan bidra til økt kvalitet i uteområder. Planer skal ta hensyn til behovet for åpne vannveier, overordnede blågrønne strukturer, og forsvarlig overvannshåndtering.

(Regjeringen, 2018)

3.5 Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging, 2014.

Planlegging av arealbruk og transportsystem skal fremme samfunnsøkonomisk effektiv ressursutnyttelse, god trafiksikkerhet og effektiv trafikkavvikling. Planleggingen skal bidra til å utvikle bærekraftige byer og tettsteder, legge til rette for verdiskaping og næringsutvikling, og fremme helse, miljø og livskvalitet.

Utbyggingsmønster og transportsystem bør fremme utvikling av kompakte byer og tettsteder, redusere transportbehovet og legge til rette for klima- og miljøvennlige transportformer.

(Regjeringen, 2014)

3.6 Regional plan for areal og transport Buskerud 2018-2035

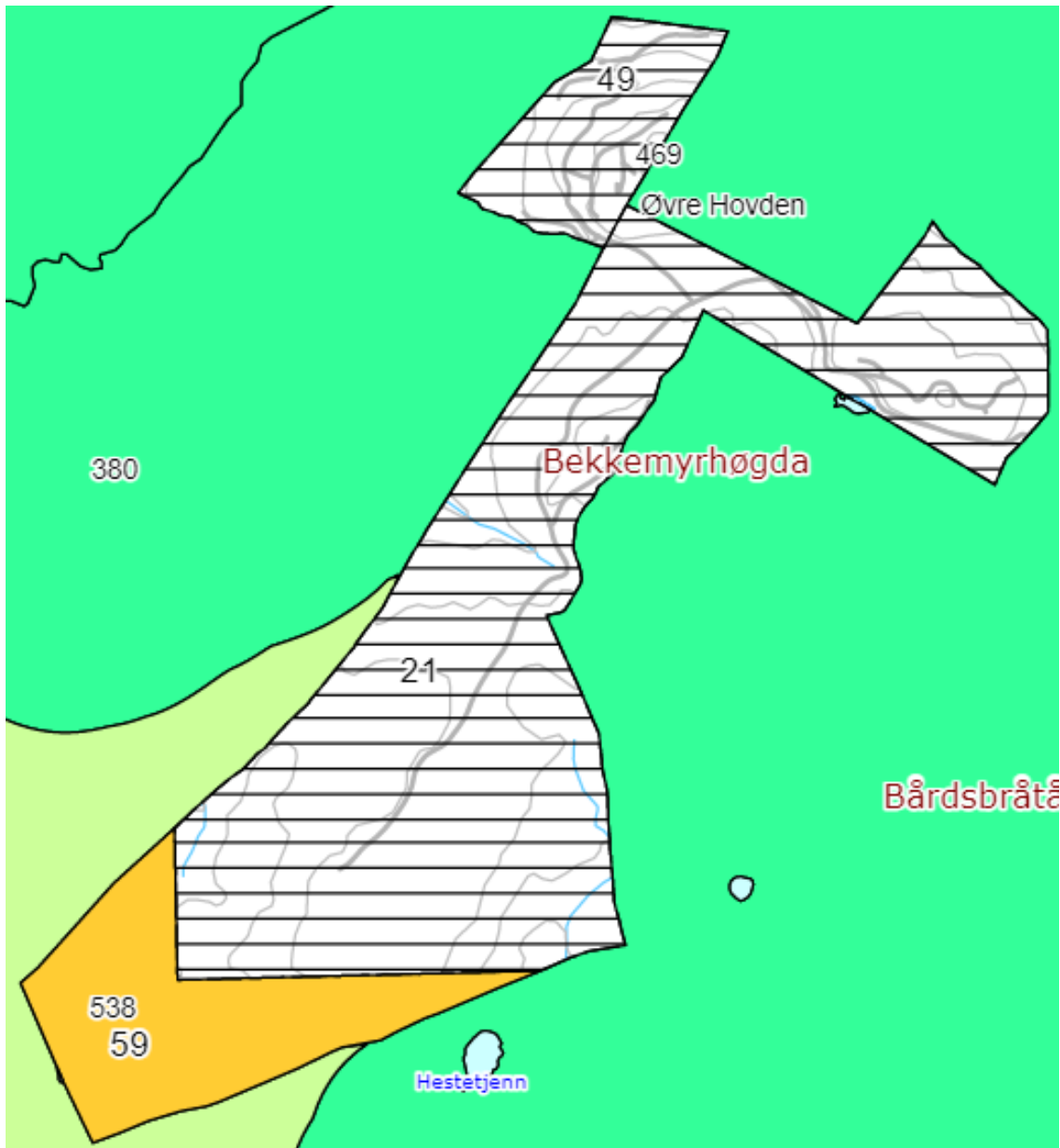
Regional plan for areal og transport er et verktøy for planlegging knyttet til attraktivitet i byer og distriktene, effektiv arealbruk og transport. Dette for å møte klimautfordringer og utfordringer knyttet til befolkningsvekt og arealbruk i fylket. Planen skal bidra til å samordne løsninger som kommer hele regionen til gode.

Kap. 4.2.5: RETNINGSLINJER:

1. *For områder til fritidsbebyggelse skal kommunene prioritere fortetting og videreutvikling i etablerte områder før det åpnes for utbygging i nye områder.*
2. *Ved planlegging og lokalisering av fritidsbebyggelse skal kommunene følge prinsippene for utvikling av områder for fritidsbebyggelse.*
3. *For kommersielle destinasjoner skal kommunene prioritere en arealbruk som styrker de kommersielle kjernene i destinasjonen.*
4. *Kommunene innenfor en reiselivsregion bør samarbeide med reiselivsaktører i planleggingen av kommersielle destinasjoner og områder for fritidsbebyggelse for å maksimere samlet verdiskaping fra reiselivet.*

(MjøsPlan AS, 21.02.23)

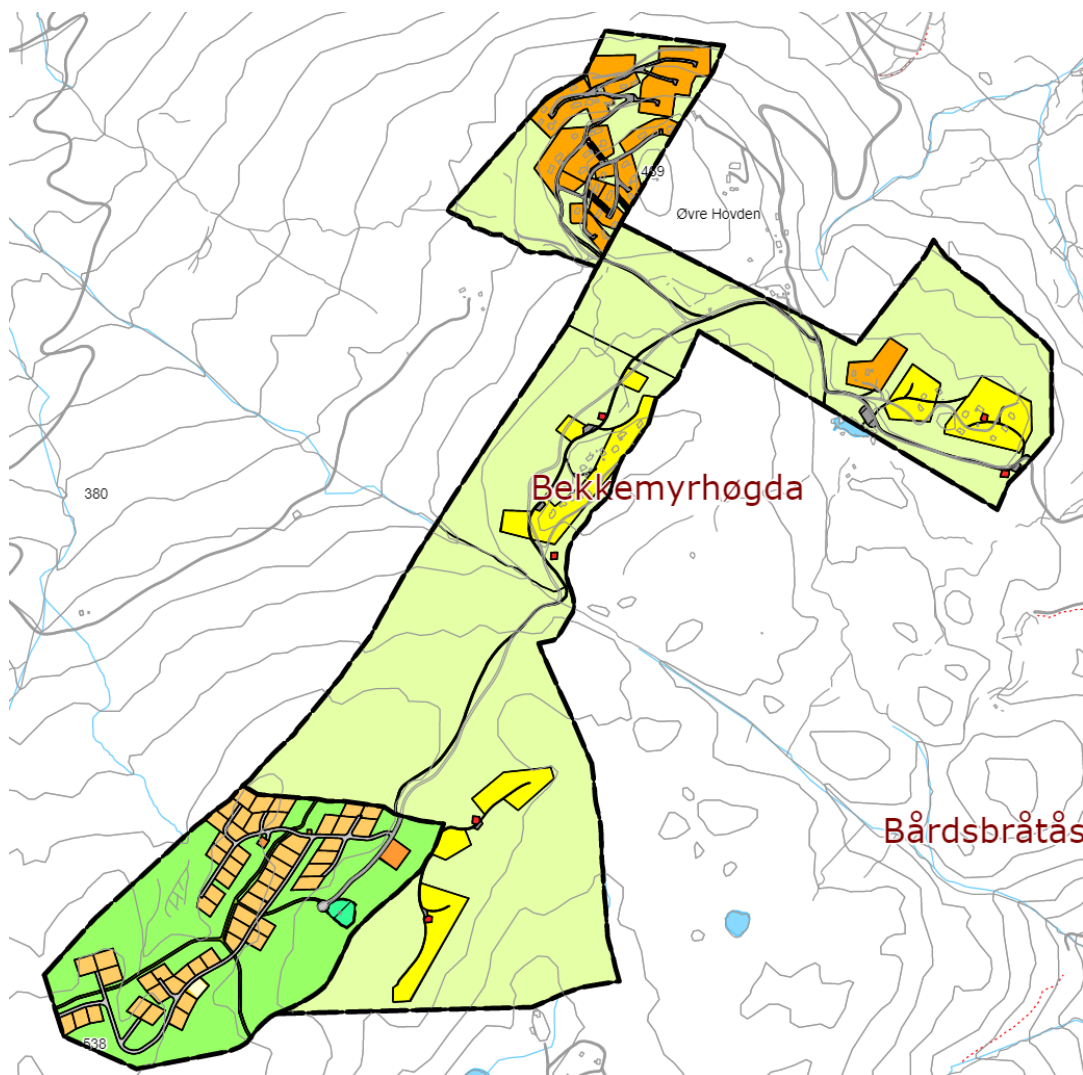
3.7 Kommuneplan for Krødsherad

Illustrasjon 1 viser kommuneplanen over planområdet. Hentet fra kartinnsynsløsning for Krødsherad kommune 13.02.23

Planområdet er i gjeldende kommuneplan 2012-2024 (vedtatt 24.09.2013) avsatt til LNF-formål for spredt fritidsbebyggelse - fremtidig (Sone 3) og fritidsbebyggelse - fremtidig i gjeldende kommuneplan (59). I tillegg viser kommuneplanen til at reguleringsplan fortsatt skal gjelde for store deler av planområdet (hvitskravert felt).

Herunder inngår følgende reguleringsplaner:

Illustrasjon 2 viser gjeldende reguleringsplaner i planområdet. Hentet fra kartinnsynsløsning for Krødsherad kommune 13.02.23

- 1) Haslerud-Hovden plan-ID 3046 21, vedtatt 17.12.1998. Delvis utbygd.
- 2) Hovdekollen plan-ID 3046 49, vedtatt 4.2.2010. Delvis utbygd.
- 3) Haslerudsetra plan-ID 3046 63, vedtatt 19.12.2013. Ikke utbygd.

Planen er delvis i samsvar med kommuneplanens arealdel, men legger opp til nye byggeområder i områder avsatt til LNFR. Detaljreguleringen for Hovden-Haslerudseter vil erstatte de tre reguleringsplanene. I kommuneplanens arealdel er deler av området avsatt til LNFR-formål med spredt fritidsbebyggelse (fremtidig LNF-sone) og fremtidig fritidsbebyggelse.

3.8 Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet

I kommunedelplanen for idrett og fysisk aktivitet fra 2018 ble det satt et hovedmål for planen; «Hele Krødsherads befolkning er fysisk aktiv gjennom daglige gjøremål, egenorganisert aktivitet og deltakelse i organisert idrett og friluftsliv. Det innebærer at det stimuleres til-, og legges til rette for at befolkningen velger å være fysisk aktiv som en naturlig del av hverdagen.» (Krødsherad kommune, 2018, s. 2.).

Planen tar for seg at kommunen har god potensiale for å tilrettelegge for fysisk aktivitet, store deler av kommunen er allerede aktive, men målet er å få flere grupper av befolkningen med til å gjøre det samme. For å få til dette kan idrett, næringsliv/arbeidsliv og kommunen samarbeide og bidra. Det settes lys på at dette krever en del innsats og frivillighet, men og økonomi.

Idrett og fysisk aktivitet krever tilrettelegging og det kan være i ulike former som turstier, sykkelstier, mindre anlegg og større anlegg som akebakker eller alpint. Det koster å drifte og vedlikeholde, så det er da viktig med god planlegging for hva det er behov for. Det har derfor blitt satt opp en liste med målsetning for anleggsutbygging og sikring av arealer for idrett og friluftsliv, for både nærmiljøanlegg og ordinære anlegg, samt regionale /interkommunale anlegg.

«Nærmiljøanlegg og ordinære anlegg

- Nærmiljøanlegg ved barnehager, skoler og i bo-områder skal prioriteres.
- Eksisterende anlegg og områder tilrettelagt for idrett og fysisk aktivitet skal ivaretas gjennom rehabilitering og godt vedlikehold.
- Det skal arbeides for at lag/foreninger som investerer i-, og drifter store kostnadskrevende anlegg skal gis gode rammevilkår.
- Universell utforming skal legges til grunn ved utbygging av anlegg og områder for idrett og fysisk aktivitet.
- Grønne korridorer, turstier, gang-/sykkelstier o.l. skal bidra til trygg adkomst til skoler, barnehager, idrettsanlegg og friluftsområder, samt utgjøre et attraktivt nett av trygge, opplevelsesrike og miljøvennlige ferdselsårer mellom sentrumsområdene, ut i utmark, kulturlandskap, strandsoner m.v.
- Ved arealplanlegging og arealforvaltning skal det sikres områder og anlegg for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv.

Regionalanlegg / interkommunale anlegg

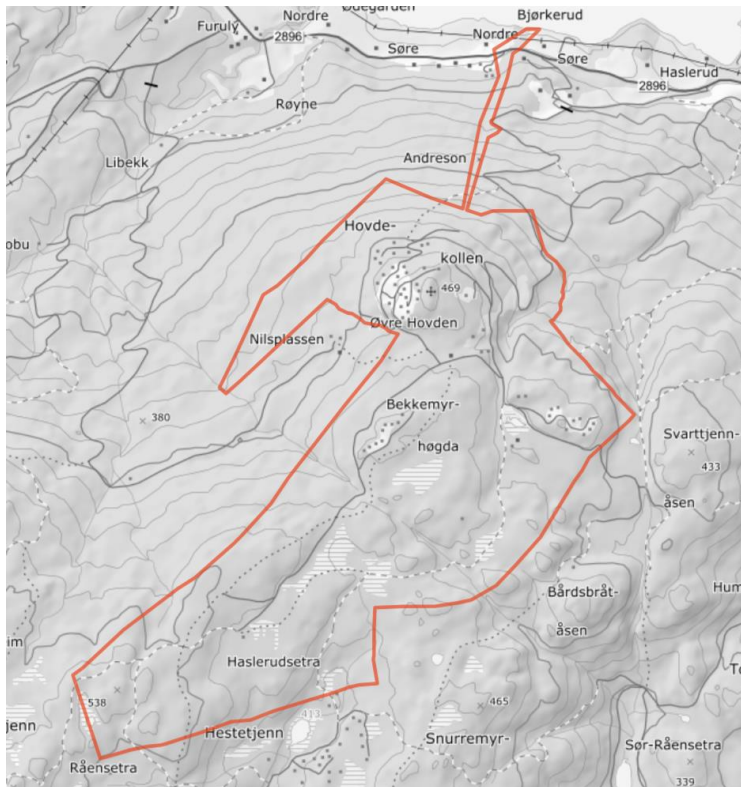
- Krødsherad kommune skal innenfor Regionrådet for Midt – Buskerud samarbeide om å bygge større spesialanlegg.
- I Krødsherad er det i dag gode anlegg for alpint og golf. Det bør vurderes om disse anleggene bør videreutvikles og få status som regionale / interkommunale anlegg.
- Krødsherad bør ha en ambisjon om å etablere konkurranseløyper og stadion med internasjonal standard for langrenn på Norefjell. Dette bør få status som regionalt / interkommunalt anlegg.».

(Krødsherad kommune, 2018, s. 2.).

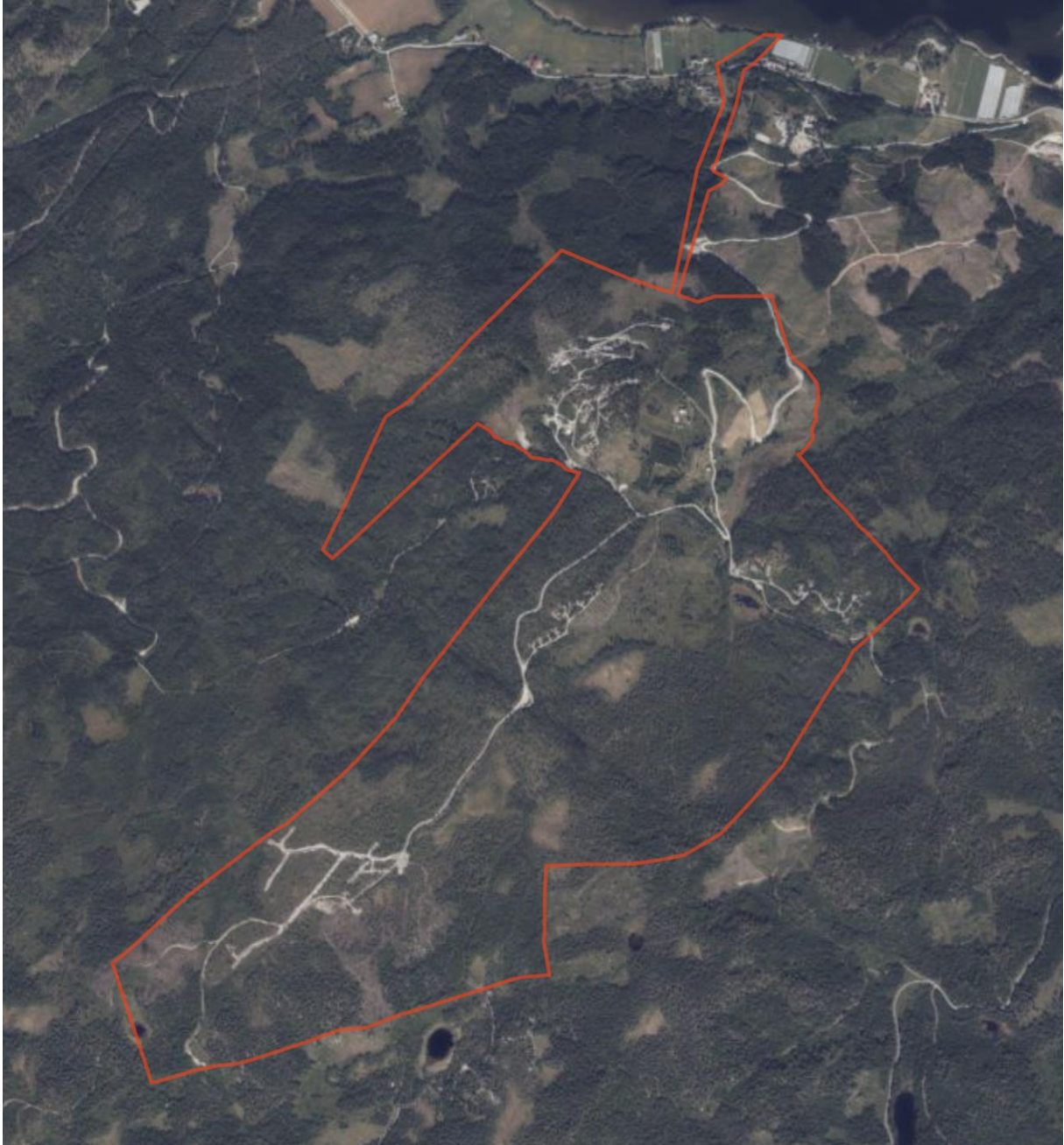
4 Planområdet

Illustrasjon 3 Plassering av planområdet i Krødsherad. Utklipp fra Kilden (Kilden, 2023), plangrense fra MjøsaPlan AS.

Illustrasjon 4 nærmere plassering av planområdet i Krødsherad. Utklipp fra Kilden (Kilden, 2023), plangrense fra MjøsaPlan AS.

Illustrasjon 5 ortofoto av planområdet i Krødsherad. Utklipp fra Kilden (Kilden, 2023), plangrense fra Mjøsplan AS.

Illustrasjon 6 plankart av Hovden-Haslerudseter laget 25.09.23 MjøsPlan v/Line Irene Danielsen.

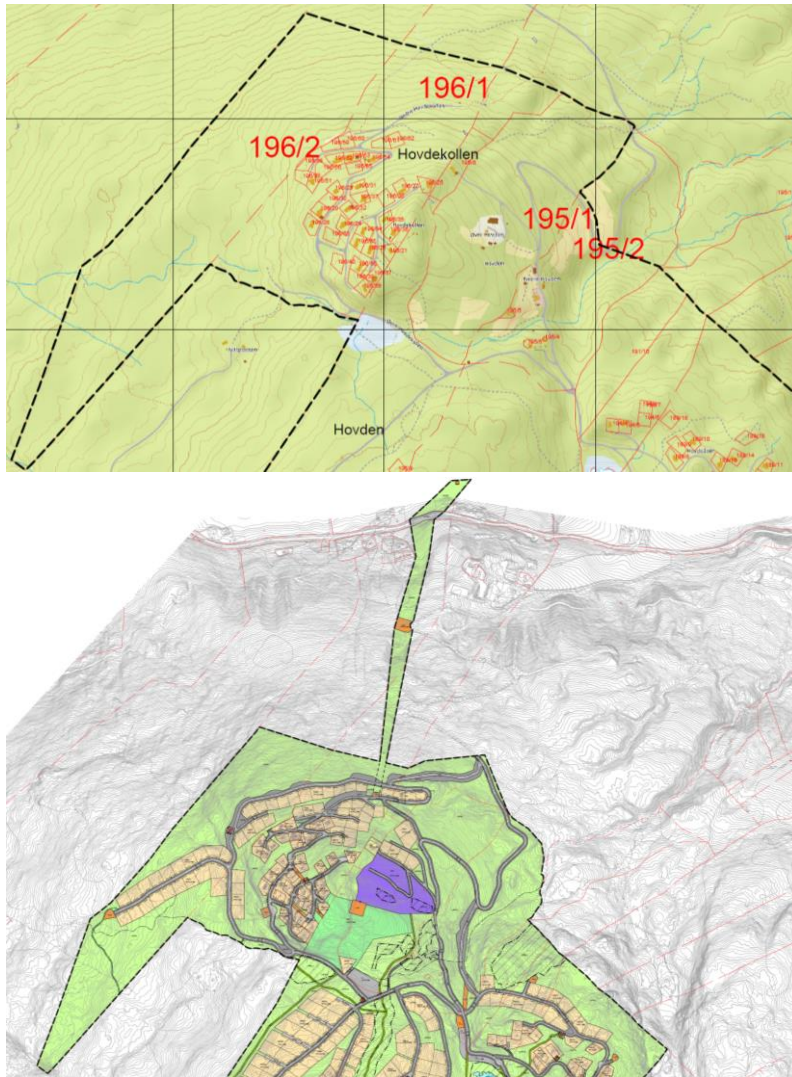
4.1.1 Lokasjon

Planområdet er lokalisert på vestsiden av Krøderen, ca. 1 mil sør for Noresund sentrum og ca. 3km fra avkjøringen fra Fv2896. Det er tre etablerte hyttefelt som ligger ca. 400-500 moh. Området har en størrelse på ca. 3206,6 dekar. Fritidsbebyggelsen er per i dag begrenset til tre felt, men regulert for mer. Foruten fritidsbebyggelsen og de to gårdsbrukene Øvre- og Nedre Hovden, består området primært av skog, myr, noe innmarksbeite og fulldyrka jord. Sti- og skiløypenettet bidrar gode rekreasjonsmuligheter, samtidig som området har store kvaliteter i at det ligger i nærhet til alpin- og skisenter på Norefjell. Dette er et roligere område med tilgjengelighet til naturreservater.

4.1.2 Nåværende formål

Planområdet består av flere eksisterende planer, som har disse formålene: fritidsbebyggelse vannforsyningsanlegg, renseanlegg, energianlegg, skiløypetrase, kombinert bebyggelse og anleggsformål, veg, naturformål, seterområde, bolig, offentlig bygg, parkeringsplass og jord- og skogbruk.

4.1.3 Utvidet plangrense

Illustrasjon 7 viser utklipp planområder i nord. Varslet planavgrensning til venstre og plankart til høyre. Varslet planavgrensning 01.11.2021 og plankart 15.09.2023, laget av MjøsPlan AS

Planavgrensningen er utvidet i nordøst sammenlignet med planavgrensningen i planprogrammet. Utvidelsen ble gjort for å kunne sikre tilstrekkelige adkomstveger, VA og høydebasseng i starten av planområdet i nord. Plangrensen følger primært eiendomsgrenser og plangrenser til de eksisterende planene som er innlemmet i planforslaget. Siden varsel om oppstart er plangrensen utvidet noe i nord for å innlemme en traktorvei som ønskes regulert til ny adkomstvei, samt VA-trase ned til Krøderen. Fra traktorveien har plangrensen fått noen tilpassinger videre langs eiendomsgrensen til gnr/bnr 195/2. Arealet som er tatt inn ekstra innenfor 195/2 videreføres som det er i dag med formål for LNFR/veg. VA-traseen (#1) inneholder areal til VA-grøft (Del av LNFR1 og LNFR61), høydebasseng (VF9), avløpspumpestasjonen (AV10) samt del av fylkesvei i krysningspunkt (o_KV22). Se illustrasjon 7 for sammen ligning av varslet plangrense og ny plan.

Grunnet endring av plangrense for tilrettelegging for vann- og avløp seint i planprosessen, så samsvarer ikke alle illustrasjoner i konsekvensutredningen med den faktiske plangrensen. Arealet i utvidelsen er likevel vurdert i utredningen.

4.2 Influensområdet

Vurderingen av virkninger for friluftsliv tar utgangspunkt i planområdet og kartlegging av friluftsområder i Krødsherad kommune ferdigstilt i 2017 (Rambøll 2019).

4.3 Tiltaket

MjøsPlan As er i gang med å detaljregulere for grunneierne til planområdet. Det er intensjon om å utvikle området til en populær fritidsdestinasjon med fjell og friluftsliv som hovedkvaliteter. Intensjonen med hytteområdene er at dette området skal være utfyllende til områdene i Sigdal og Norefjell. Et roligere område med mindre trafikk og ferdsel, mer fokus på tradisjonelt friluftsliv og naturopplevelser med helårsdrift. Det vil også være aktuelt å legge til rette for felles hagebruk. Noresund er lokalsenteret i området. Her er det dagligvarebutikk, bensinstasjon, kommunens rådhus, kro med mer.

4.3.1 Planlagt formål

- Bebyggelse og anlegg:
 - Fritidsbebyggelse – frittliggende (FBF)
 - Fritidsbebyggelse – konsentrert (FBK)
 - Næring (NÆ)
 - Skiløypetrase (SKI)
 - Energianlegg (EA)
 - Vann- og avløpsanlegg (VA)
 - Vannforsyningsanlegg (VF)
 - Avløpsanlegg (AV)
 - Renovasjonsanlegg (RA)
- Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur:
 - Kjøreveg (KV)
 - Annen veggrunn –tekniske anlegg (AVT)
 - Parkering (P)
- Grønnstruktur:
 - Turdrag (TD)
 - Friområde (FRI)
- Landbruks-, natur-, og friluftsmål, samt reindrift:
 - LNFR - LNFR areal for nødvendige tiltak for landbruk og reindrift og gårdstilknyttet næringsvirksomhet basert på gårdens ressursgrunnlag (LNFR)
 - Seterområde (SE)
- Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone
 - Friluftsområde (FV)

4.3.2 Hovedgrep

Den eksisterende hyttebebyggelsen består per i dag av små, adsprede felt. Det legges opp til en fortetting i området med nye felt samt utvidelse/fortetting av eksisterende regulerte felt. Det legges primært opp til frittliggende fritidsbebyggelse, samt noe næring og evt. utleie. Næring og utleie er lokalisert lengst nord i planen, på Øvre Hovden gård. Stier/skiløyper, myrer og bekkedrag er ivaretatt innenfor LNF eller med egne formål/hensynssoner og berøres primært ikke av utvidelsen. Noe av Prestveien vil imidlertid ligge tett på fritidsbebyggelsen som inngikk i eksisterende planer,

samt gjennom et par nye felt, her er det ikke mulig å oppnå 25 meter hensynssone og er derfor redusert gjennom disse områdene.

Enkelte av hytteområdene bygger videre på den løsningen som er påstartet i samme område, med utbygging i forholdsvis bratt terreng. Interne veier må tilstrebes etablert langs høydekotene for minst mulig inngrep. Noen fyllinger og skjæringer er imidlertid ikke til å unngå, og av den grunn er det innlemmet bestemmelser som skal sikre tilsåing av stedege vegetasjon for å dempe virkningen av inngrepene på sikt.

Det er regulert inn to områder for skilek og aking, FRI1-2. Her kan det også tilrettelegges for felles møteplasser som bålplasser, gapahuker eller lignende. Turstier og skiløyper sikres tilgjengelig for alle i området.

Hyttene skal være av god arkitektonisk kvalitet. Hver enkelt hytte skal roteres optimalt i forhold til åssidens og terrengets retning, omkringliggende hytter og utsyn. Videre blir plassering nøye vurdert ved befaring ift. terrengets fall og forholdet mellom inngangsplan og adkomstvei.

4.4 Usikkerhet

Tiltaket har en direkte og indirekte effekt for planområdet og nærliggende områder, og er derfor noe vanskelig å kartlegge alle påvirkninger som går utover planens hensikt. Fysiske tiltak som er planlagt er derimot lettere å kartlegge. Dette medfører at usikkerheten for konsekvensutredningen er lav-middels.

4.5 0-alternativet/dagens situasjon

I en konsekvensutredning vurderes tiltaket opp mot et referansealternativ, her kalt 0-alternativet. 0-alternativet er den forventede utviklingen av området dersom utbyggingen ikke gjennomføres. De nærmeste arealene til planområdet er uregulert, og det er ikke forventet annen utbygging i nærheten av planområdet. 0-alternativet vil i denne utredningen derfor være tilsvarende dagens situasjon, men med noen forbehold;

- I gjeldende kommuneplanen er nærliggende områder regulert med formål LNFR for spredt fritidsbebyggelse – framtidig.
- I gjeldende kommuneplanen er nærliggende områder regulert med formål LNFR for tiltak basert på gårdens ressursgrunnlag

5 Metode

5.1 Definisjon av friluftsliv

«I henhold til Statens vegvesens håndbok V712 (SVV 2018) belyser fagtema friluftsliv tiltakets virkninger for brukerne av utredningsområdet. Temaet omfatter alle områder som har betydning for allmennhetens mulighet til å drive friluftsliv som helsefremmende og trivselskappende aktivitet i nærmiljøet og i naturen ellers.

Den offentlige definisjonen av friluftsliv er «opphold og fysisk aktivitet i friluft i fritiden med sikte på miljøforandring og naturopplevelse» (Miljøverndepartementet 2013). Det som skiller friluftsliv fra idrett og andre former for fysisk aktivitet utendørs er at aktiviteten skal foregå i natur eller grønne omgivelser, at den normalt ikke skal være konkurransebasert og at naturopplevelse skal være en

motivasjon for aktiviteten. Med naturopplevelse menes i denne sammenheng også det å oppleve kulturminner i natur, og å forstå og oppleve landskapets historie.

Opplevelse er kjernen i friluftslivet, i tillegg til eventuell materiell nytte som jakt, fiske og sankning av bær. Negative konsekvenser for friluftsliv kan være at tiltaket direkte hindrer muligheter for friluftaktiviteter eller bidrar til miljøforandringer som reduserer kvaliteten til utøvernes aktiviteter. Dette betyr at en reduksjon i områders estetiske eller naturmessige kvaliteter skal tas med i vurderingene.

De ikke-prissatte temaene i en konsekvensutredning fokuserer på virkningen et tiltak har på omgivelsene eller landskapet, slik dette er definert i den europeiske landskapskonvensjonen (SVV 2018). Fagtema friluftsliv representerer aspektet «landskapet slik folk oppfatter og bruker det» og har koblinger til fagtema landskapsbilde som representerer «det romlige og visuelle landskapet».

(Asplan Viak, 2018, s.11)

5.2 Kunnskapsgrunnlag

Kunnskapsgrunnlaget omfatter gjennomgang av eksisterende materiale, deriblant aktuelle databaser og tidligere kartlegginger.

Database	Beskrivelse
Kartverket kartverket.no	Samleside med Kartverkets ulike kartapplikasjoner og nettstedet med kart og kartdata, eiendomsinformasjon, stedsnavn, arealplaner og flyfoto. Bl.a. Norge i bilder og Norgeskart. Tur og friluftsruter.
Kilden kilden.nibio.no	Kilden er NIBIO sin kartløsning, her finnes datasett fordelt på fagområdene Arealinformasjon, Landskap, Jordsmonn, Reindrift og Skogportalen.
Miljødirektoratet - Naturbase naturbase.no	Naturbase inneholder utvalgte kartlag og data fra Miljødirektoratet, Artsdatabanken, Havforskningsinstituttet, Riksantikvaren, NVE, NIBIO, mfl.
Skisporet Skisporet.no	Løyper og traséer for ski i Norge.
Ut Ut.no	Oversikt over fotturer terrenget i Norge.
Krødsherad kommune kart Kart3.nois.no	Digital karttjeneste som Krødsherad kommune har for alle arealplaner i kommen.

Tabell 2 Informasjonen i tabellen er hentet fra Statens vegens håndbok Konsekvensanalyser - V712, utarbeidet februar 2018, oppdatert 2021, side 244-246.

5.2.1 Miljødirektoratets metode

Denne konsekvensutredningen vil følge Miljødirektoratet sin metode for vurdering av miljøkonsekvensene av planer og tiltak for friluftsliv. Miljødirektoratet sin veileder er digitalisert veileder som er tilgjengelig via miljødirektoratet.no.

Metoden deles inn i 6 steg:

1. Inndeling i delområder
2. Sette verdi i hvert delområde
3. Vurdere påvirkning for hvert delområde
4. Vurdere konsekvens for hvert delområde
5. Vurdere konsekvens for friluftsliv
6. Sammenstille konsekvenser for alle klima- og miljøtema

5.2.1.1 Verdi

«Verdsettingen av et delområde er et uttrykk for hvilken betydning området har for friluftslivet, relatert til en verdiskala. Det er angitt kriterier som et hjelpemiddel for verdsetting av delområdene.» (Miljødirektoratet, 2023). «Verdsettingen bygger på en helhetlig vurdering av delområdenes kvaliteter basert på samlekategoriene bruksfrekvens, kvalitet og funksjon.» (Miljødirektoratet, 2023).

Denne utredningen baseres på kartlagte friluftsområder i Krødsherad kommune fra 2017, tilgjengelig fra naturbase kart fra Miljødirektoratet. Naturbase faktaark brukes for referanse til verdi og brukerfrekvens, mens resten av vurderingskategoriene vurderes med skjønn.

Verdikategori	Ubetydelig verdi	Noe verdi	Middels verdi eller forvaltningsprioritet	Stor verdi eller høy forvaltningsprioritet	Svært stor verdi eller høyeste forvaltningsprioritet
Brukerfrekvens	Mindre bruk	Liten brukerfrekvens	Middels brukerfrekvens	Stor bruksfrekvens	Svært stor bruksfrekvens
Kvalitet	Mindre attraktiv for opphold	Noe opplevelseskvalitet	Middels opplevelseskvalitet	Stor opplevelseskvalitet eller symbolverdi	Svært stor opplevelseskvalitet eller symbolverdi
Funksjon		Noe nøkkelfunksjon ut fra beliggenhet	Middels nøkkelfunksjon ut fra beliggenhet Egnet for en eller flere enkeltaktiviteter eller som er tilrettelagt for spesielle aktiviteter eller grupper	Spesiell nøkkelfunksjon ut fra beliggenhet Godt egnet for en eller flere enkeltaktiviteter eller godt tilrettelagt for spesielle aktiviteter eller grupper Inngår som en viktig del av et større friluftslivsområde med regional eller nasjonal betydning	Svært spesiell nøkkelfunksjon ut fra beliggenhet Svært godt egnet for en eller flere enkeltaktiviteter eller svært godt tilrettelagt for spesielle aktiviteter eller grupper Vesentlig del av et større friluftslivsområde med regional eller nasjonal betydning
Kartlagte og verdsatte friluftsområder					
	Ikke klassifisert friluftslivsområder	Registrerte friluftslivsområder	Viktige friluftslivsområder	Svært viktige friluftslivsområder	

Tabell 3 fastsetting av verdi for friluftsliv. (Miljødirektoratet, 2023.)

5.2.1.2 Påvirkning

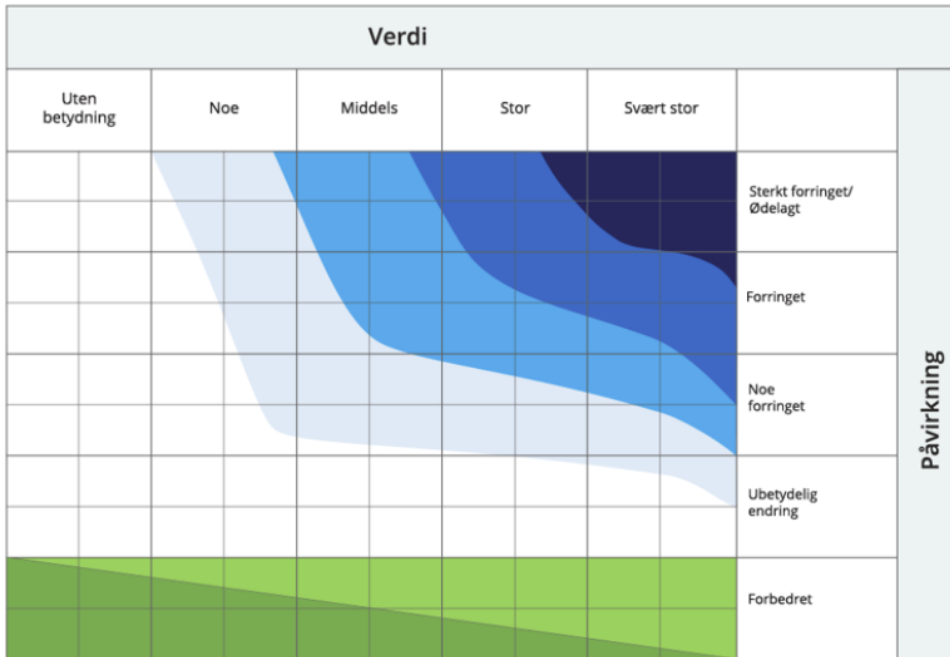
Med påvirkning menes det her endringer som tiltaket vil medføre på det berørte området. Vurdering av påvirkningen gjøres i forhold til situasjonen i referansen, som er 0-alternativet. Alle tiltak eller inngrep som skjer under anleggsfasen vurderes kun derom de har en endring som er varig. For å vurdere grad av påvirkning benyttes det en tabell (se tabell 4) som går fra forbedret til sterkt forringet.

Planen eller tiltaket	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Forringet	Sterkt forringet
Attraktivitet	Planen eller tiltaket medfører at området blir mer attraktivt	Planen eller tiltaket medfører ingen eller en liten reduksjon i attraktivitet.	Planen eller tiltaket medfører redusert attraktivitet.	Planen eller tiltaket medfører svært redusert attraktivitet.	Planen eller tiltaket medfører at området helt har mistet sin attraktivitet.
Areal	Planen eller tiltaket medfører at området blir utvidet og/eller får positive fysiske endringer.	Planen eller tiltaket medfører ingen eller lite reduksjon i areal og/eller fysiske endringer i området.	Planen eller tiltaket medfører arealbeslag og/eller fysiske endringer som reduserer området.	Planen eller tiltaket medfører arealbeslag og/eller fysiske endringer som i stor grad reduserer området.	Planen eller tiltaket medfører arealbeslag og/eller fysiske endringer som ødelegger området.
Tilgjengelighet	Planen eller tiltaket medfører at eksisterende barrierer blir fjernet	Planen eller tiltaket medfører ingen eller lite redusert tilgjengelighet	Planen eller tiltaket medfører redusert tilgjengelighet	Planen eller tiltaket medfører svært redusert tilgjengelighet	Planen eller tiltaket medfører at området blir utilgjengelig.
Forbindelse og sammenheng	Planen eller tiltaket medfører at forbindelseslinjen blir bedre.	Planen eller tiltaket medfører ingen eller en liten omlegging av forbindelseslinjen.	Planen eller tiltaket medfører at forbindelseslinjen blir lengre (medfører noe omveg).	Planen eller tiltaket medfører at forbindelseslinjen blir vesentlig lengre (omveg).	Planen eller tiltaket medfører at forbindelseslinjen blir brutt.
Lydbilde	Planen eller tiltaket medfører at området får et bedre lydbilde.	Planen eller tiltaket medfører ingen eller liten endring i lydbilde.	Planen eller tiltaket medfører at området får noe dårligere lydbilde.	Planen eller tiltaket medfører at området får et mye dårligere lydbilde	Planen eller tiltaket medfører at området blir ubrukkelig pga. sterk støypilg.

Tabell 4 for vurdering av påvirkning (Miljødirektoratet, 2023).

5.2.1.3 Konsekvens

Metoden vurderer hvor stor grad konsekvensene har for et delområde. Dette gjøres i en konsekvensmatrise ved å sammenstille vurderingene av verdi og påvirkning (se figur 2) etter skalaen i figur 2. I matrisen utgjør x-aksen verdi og y-aksen påvirkning. Negative konsekvensgrad vurderes etter verdiforringelse, mens de positive konsekvensgradene forutsetter en verdiøkning etter at tiltaket er realisert.

Figur 1 Konsekvensmatrise (Miljødirektoratet, 2023).

Skala	Konsekvensgrad	Forklaring
----	Svært alvorlig miljøskade	Den mest alvorlige miljøskaden som kan oppnås for området. Gjelder kun for områder med stor eller svært stor verdi.
---	Alvorlig miljøskade	Alvorlig miljøskade for området
--	Betydelig miljøskade	Betydelig miljøskade for området
-	Noe miljøskade	Noe miljøskade for området
0	Ubetydelig miljøskade	Ingen eller ubetydelig miljøskade for området
+ / ++	Noe miljøforbedring. Betydelig miljøforbedring	Miljøgevinst for området. Noe forbedring (+) eller betydelig forbedring (++)
+++ / ++++	Stor miljøforbedring. Svært stor miljøforbedring	Stor miljøgevinst for området. Stor (+++) eller svært stor (++++) forbedring. Benyttes i hovedsak der områder med ubetydelig eller noe verdi får en svært stor verdiøkning som følge av tiltaket

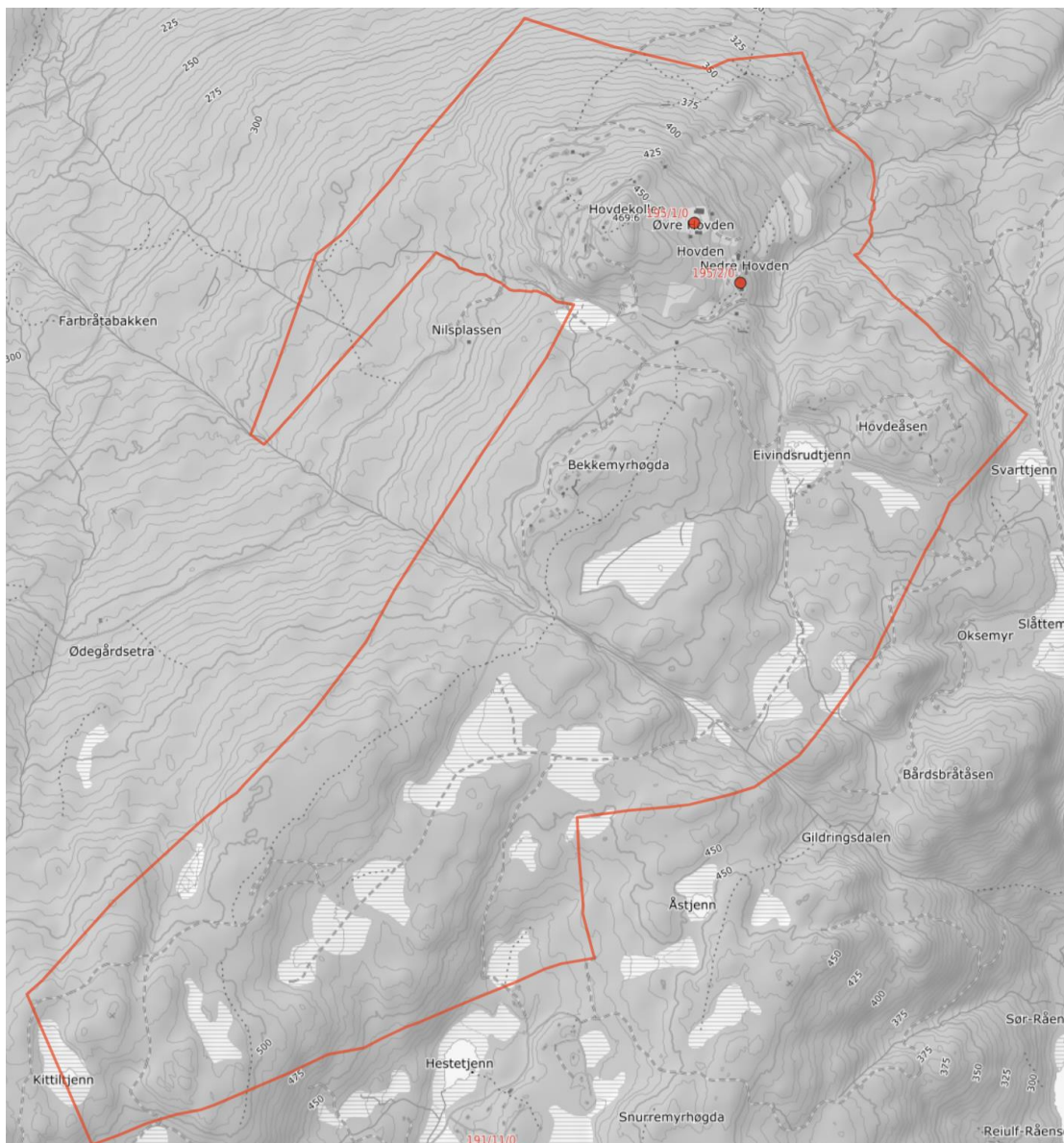
Figur 2: Skala og veiledning for konsekvensvurdering av delområder (Miljødirektoratet, 2023).

6 Konsekvensutredning

6.1 Områdebeskrivelse

Hovdekollen ligger omtrent 11 km fra Noresund, en biltur på ca. 20 minutter. Fra de nærmeste byene Hønefoss, Drammen og Oslo er det en kjøretur på henholdsvis 1 t, 1 t 20 min og 1 t 40 min til Hovdekollen. Krødsherad og omegn er kjent for friluftsområder med større anlegg som Norefjell, Høgevarde, Haglebu og Templeseter skisenter. Disse tilbyr friluftaktiviteter for både vinter og sommer.

Planområdet er registrert som svært viktig friluftslivsområde, og det er kartlagt flere stier i området. Området har store kvaliteter i at det ligger i nærhet til alpin- og skisenter, samtidig som dette er et rolig område med tilgjengelighet til naturreservater. Turstiene i området går gjennom planområdet fra nord til sør, innom ulike myrer og tjern helt til Haslerudsetra. Stiene forgreiner seg videre til nærliggende naturområder som Glessjøen, Eivindsrudtjenn og Røvsåttjennet (m.m.).

Figur 3 viser planområdet og plasseringa av Øvre Hovden og Nedre Hovden (se røde prikker). Hentet fra Kilden 13.02.23.

Området er i mindre omfang bestående av eksisterende hyttebebyggelse. Disse er delvis konsentrert i små, adspredte felt. Nord i planområdet ligger det to eldre gårder; Øvre og Nedre Hovden. Disse har vært bebodd siden midten av 1600-tallet (legg inn kilde – innspill viken fylkeskommune 15062021) og er bestående av flere eldre bygninger, blant annet stue, stabbur og kjellarbu. Begge gårdene har sommerfjøs litt sør for gårdene (ved bilveien). Sør for Hovden-gårdene ligger Haslerudsetra. Her er det ei laftet seterbu oppført i 1901.

Det er registrert naturtype og flere funn av truede arter knyttet til gammel skog, også på utsiden av den avgrensede naturtypen. Det er flere myrer, vann og vassdrag innenfor området. Det foreligger ingen kjente automatiske fredete kulturminner innenfor planområdet. Det er imidlertid en del SEFRAK-bebyggelse i området, primært tilknyttet ulike lanbruksbygninger.

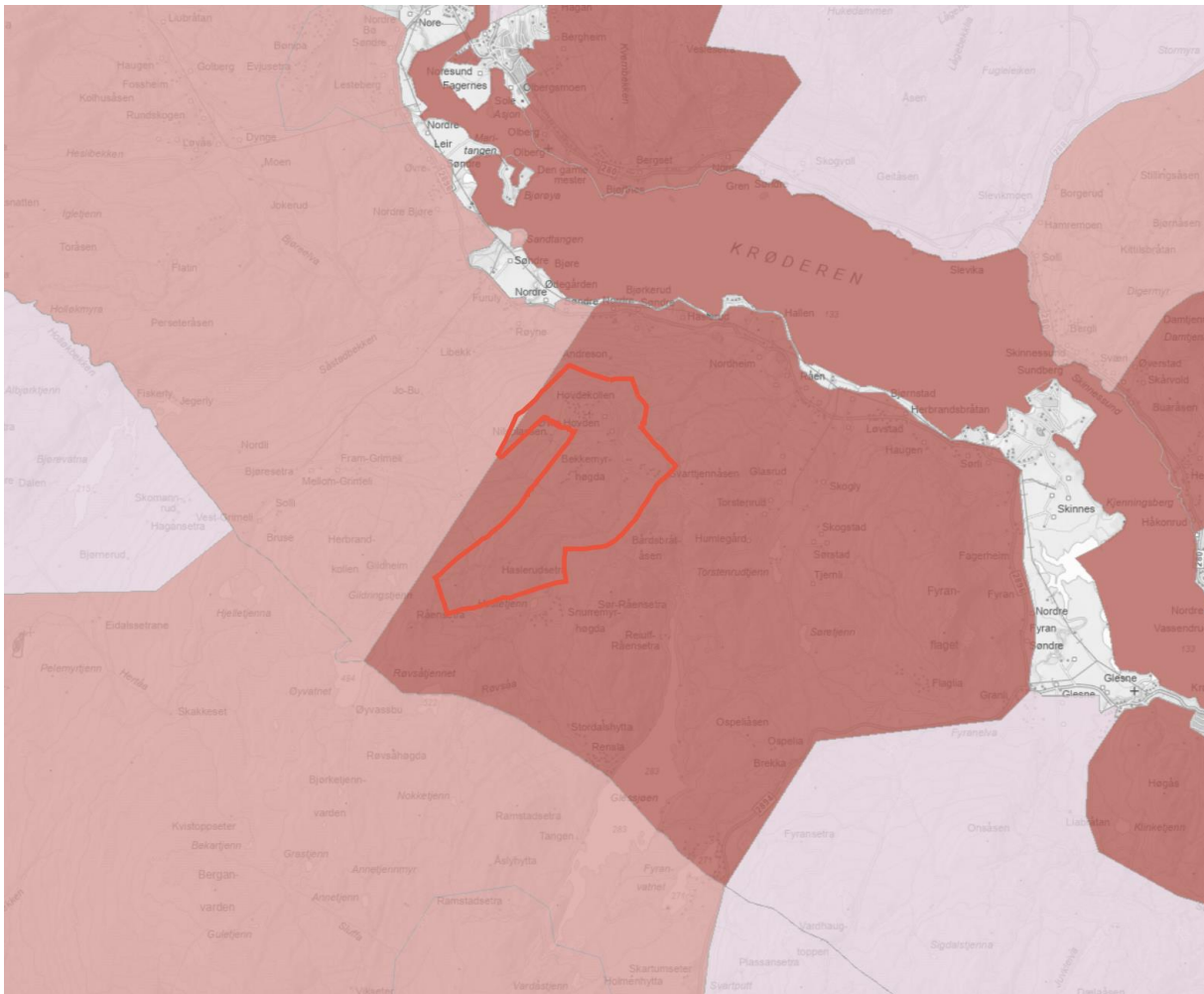
6.2 Verdivurdering

Denne utredningen tar utgangspunkt i verdivurderinger utført av Krødsherad kommune. Disse verdivurderingene er gjort i henhold til miljødirektoratets veileder «Kartlegging og verdisetting av friluftsområder». Utredningsområdet er del av et større fjellområde med stor verdi for friluftslivet. Kartlegging av friluftsområder i Krødsherad kommune ble ferdigstilt i 2017 (Rambøll 2019, s. 12). Formålet med kartleggingen var å registrere de viktigste og mest brukte friluftsområdene, og å vektlegge disse etter opplevelsesverdi, tilgjengelighet, bruk m.m. Oversikten skal være et viktig verktøy i kommunens arealplanlegging. Informasjon fra kartleggingen hentes fra Naturbase faktaark, og brukes som referanse til verdi og brukerfrekvens. Resten av vurderingskategoriene vurderes med skjønn.

I tillegg til dette tar utredningen med eksisterende kartlegging og verdivurdering tilgjengelig i ulike databaser som Naturbase kart fra Miljødirektoratet, Kilden og digitale kommunekart m.m.

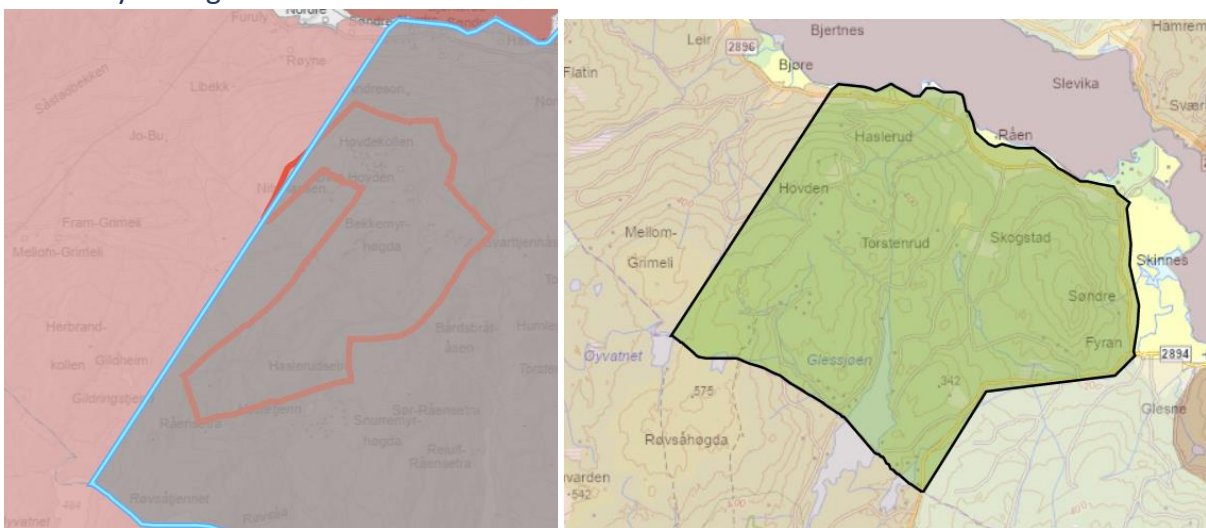
I utredningsområdet er det to kartlagte og verdsatte friluftslivsområder (se illustrasjon 8)

1. Fyranflaget – Hovdekollen. Registrert med områdeverdi «svært viktig friluftslivsområde»
2. Grimeli – Rennsla – Fosslia. Registrert med områdeverdi «viktig friluftslivsområde» (Miljødirektoratet, 2023)

Illustrasjon 8 viser de to områdene med kartlagt friluftslivsområder som ligger innenfor planområdet (miljødirektoratet, 2023)

6.2.1 Fyranflaget - Hovdekollen

Illustrasjon 9 viser området Fyranflaget - Hovdekollen markert med blått og svartlinjekant (miljødirektoratet, 2023)

Områdetype	Stort turområde med tilrettelegging
------------	-------------------------------------

Kartleggingsår	2017
Verdi	Svært viktig friluftslivsområde
Områdebeskrivelse	Flere merka stier til Fyrandflaget. Ingen oppmerka parkering. Merka turer i område Hovdekollen, Hestetjenn, Glessjøen. I tillegg skiløyper fra Hovdekollen til Røvåstjenn. Ingen opparbeida parkeringer.
Brukerfrekvens	Stor
Egnethet	Ganske godt
Tilrettelegging	Ganske godt tilrettelagt

Tabell 5 data hentet fra faktaark fra Miljødirektoratets karttjeneste Naturbase kart, 14.02.23

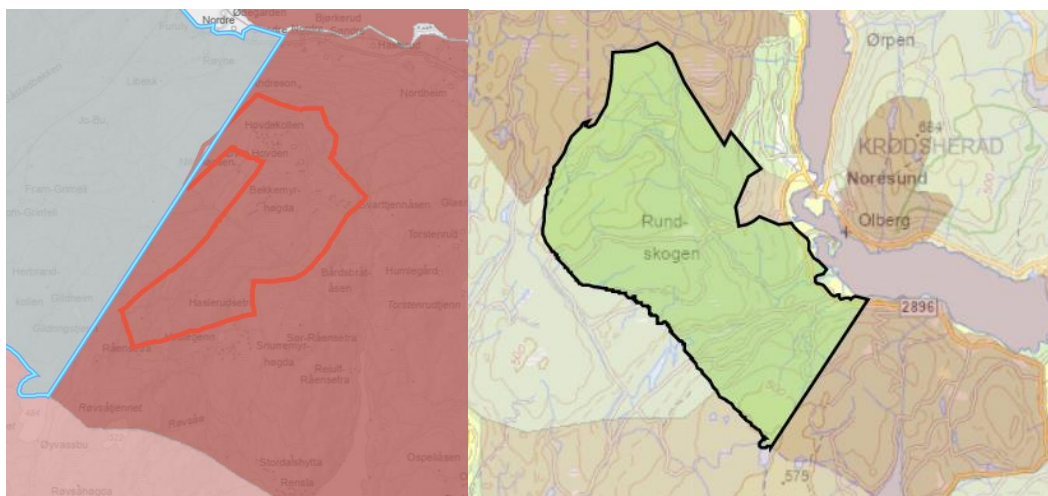
6.2.1.1 Verdisettingskjema

Verdikategori	Ubetydelig verdi	Noe verdi	Middels verdi eller forvaltningsprioritet	Stor verdi eller høy forvaltningsprioritet	Svært stor verdi eller høyeste forvaltningsprioritet
Brukerfrekvens	Mindre bruk	Liten brukerfrekvens	Middels brukerfrekvens	Stor brukerfrekvens	Svært stor bruksfrekvens
Kvalitet	Mindre attraktiv for opphold	Noe opplevelseskvalitet	Middels opplevelseskvalitet	Stor opplevelseskvalitet eller symbolverdi	Svært stor opplevelseskvalitet eller symbolverdi Markaområder
Funksjon		Noe nøkkelfunksjon ut fra beliggenhet	Middels nøkkelfunksjon ut fra beliggenhet Egnet for en eller flere enkeltaktiviteter eller som er tilrettelagt for spesielle aktiviteter eller grupper	Spesiell nøkkelfunksjon ut fra beliggenhet Godt egnet for en eller flere enkeltaktiviteter eller godt tilrettelagt for spesielle aktiviteter eller grupper Inngår som en viktig del av et større friluftslivsområde med regional eller nasjonal betydning	Svært spesiell nøkkelfunksjon ut fra beliggenhet Svært godt egnet for en eller flere enkeltaktiviteter eller svært godt tilrettelagt for spesielle aktiviteter eller grupper Vesentlig del av et større friluftslivsområde med regional eller nasjonal betydning
Kartlagte og verdsatte friluftslivsområder					
	Ikke klassifisert friluftslivsområder	Registrerte friluftslivsområder	Viktige friluftslivsområder	Svært viktige friluftslivsområder	

Prestveien - Statsforvalteren i Oslo og Viken

I merknad fra Statsforvalteren i Oslo og Viken ble det opplyst om at det går en gammel ferdselsvei gjennom området kalt Prestveien. «Dette var prestens vei mellom prestegården på Noresund og Holmen kirke i Sigdal. Her gikk og red Jørgen Moe mens han var prest i sognet, og på setrene langs Prestveien samlet han inn sagn og historier til de norske folkeeventyrene. Prestveien knyttes opp til den nasjonale kulturarven gjennom folkeeventyrene.» (Statsforvalteren i Oslo og Viken, 2021, s.4).

6.2.2 Grimeli – Rennsla – Fosslia

Illustrasjon 10 viser område Grimeli – Rennsla - Fosslia markert med blått og svartlinjekant (miljødirektoratet, 2023)

Tabell 6 data hentet fra faktaark fra Miljødirektoratets karttjeneste Naturbase kart, 14.02.23

Områdetype	Stort turområde med tilrettelegging
Kartleggingsår	2017
Verdi	Viktig friluftslivsområde
Områdebeskrivelse	I område ligger, merka tursti langs Bjøreelva og Noreseterstien fra Fosslia til Norefjell. Ingen oppmerka parkering. Ellers en del skogsbilveier.
Brukerfrekvens	Middels
Egnethet	Middels
Tilrettelegging	Middels

6.2.2.1 Verdisettingsskjema

Verdikategori	Ubetydelig verdi	Noe verdi	Middels verdi eller forvaltningsprioritet	Stor verdi eller høy forvaltningsprioritet	Svært stor verdi eller høyeste forvaltningsprioritet
Brukerfrekvens	Mindre bruk	Liten brukerfrekvens	Middels brukerfrekvens	Stor brukerfrekvens	Svært stor bruksfrekvens
Kvalitet	Mindre attraktiv for opphold	Noe opplevelseskvalitet	Middels opplevelseskvalitet	Stor opplevelseskvalitet eller symbolverdi	Svært stor opplevelseskvalitet eller symbolverdi
Funksjon		Noe nøkkelfunksjon ut fra beliggenhet	Middels nøkkelfunksjon ut fra beliggenhet Egnet for en eller flere enkeltaktiviteter eller som er tilrettelagt for spesielle aktiviteter eller grupper	Spesiell nøkkelfunksjon ut fra beliggenhet Godt egnet for en eller flere enkeltaktiviteter eller godt tilrettelagt for spesielle aktiviteter eller grupper Inngår som en viktig del av et større friluftslivsområde	Svært spesiell nøkkelfunksjon ut fra beliggenhet Svært godt egnet for en eller flere enkeltaktiviteter eller svært godt tilrettelagt for spesielle aktiviteter eller grupper Vesentlig del av et større friluftslivsområde

				med regional eller nasjonal betydning	med regional eller nasjonal betydning
Kartlagte og verdsatte friluftsområder	Ikke klassifisert friluftslivsområde	Registrerte friluftslivsområder	Viktige friluftslivsområder		Svært viktige friluftslivsområder

6.2.3 Samlet vurdering i utredningsområdet

Basert på to registrerte friluftsområder med svært viktig og veldig viktig verdi innenfor utredningsområdet, der hoveddelen er registrert som svært viktig, vurderes dette som samlet sett å ha stor verdi. Begge områdene vurderes til å være innenfor kategorien viktige friluftsområder.

Det er stor brukerfrekvens og opplevelseskvaliteter i form av aktiviteter innen friluftsliv og det er godt tilrettelagt for brukere å benytte seg av disse. Området har god funksjon og egnethet til eksisterende og planlagt formål. Område har en symbolsk tilknytning til nasjonale verdier. Området er ikke inngrepsfritt da det allerede tildels er utbygd med hytter, gårder, turstier, turdrag og skiløyper.

6.3 Påvirkning

I vurderingen av påvirkning er det tatt utgangspunkt i området slik det er i dag. I underliggende tabell markeres vurderingen av grad av påvirkning for friluftsliv i grønt og med fet skrift.

Planen eller tiltakets påvirkning	Influensområde	Forbedret	Ubetydelig endring	Noe forringet	Foringet	Sterk forringet
Attraktivitet	Grimeli – Rennsla - Fosslia	Planen eller tiltaket medfører at området blir mer attraktivt	Planen eller tiltaket medfører ingen eller en liten reduksjon i attraktivitet.	Planen eller tiltaket medfører redusert attraktivitet.	Planen eller tiltaket medfører svært redusert attraktivitet	Planen eller tiltaket medfører at området helt har mistet sin attraktivitet.
	Fyranflaget - Hovdekolle n	Planen eller tiltaket medfører at området blir mer attraktivt	Planen eller tiltaket medfører ingen eller en liten reduksjon i attraktivitet.	Planen eller tiltaket medfører redusert attraktivitet.	Planen eller tiltaket medfører svært redusert attraktivitet	Planen eller tiltaket medfører at området helt har mistet sin attraktivitet.
Areal	Grimeli – Rennsla - Fosslia	Planen eller tiltaket medfører at området blir utvidet og/eller får positive	Planen eller tiltaket medfører ingen eller lite reduksjon i areal og/eller fysiske	Planen eller tiltaket medfører arealbeslag og/eller fysiske endringer som	Planen eller tiltaket medfører arealbeslag og/eller fysiske endringer som i stor	Planen eller tiltaket medfører arealbeslag og/eller fysiske endringer som

		fysiske endringer.	endringer i området.	reduserer området.	grad reduserer området.	ødelegger området.
	Fyranflaget - Hovdekollen	Planen eller tiltaket medfører at området blir utvidet og/eller får positive fysiske endringer.	Planen eller tiltaket medfører ingen eller lite reduksjon i areal og/eller fysiske endringer i området.	Planen eller tiltaket medfører arealbeslag og/eller fysiske endringer som reduserer området.	Planen eller tiltaket medfører arealbeslag og/eller fysiske endringer som i stor grad reduserer området.	Planen eller tiltaket medfører arealbeslag og/eller fysiske endringer som ødelegger området.
Tilgjengelighet	Grimeli – Rennsla - Fosslia	Planen eller tiltaket medfører at eksisterende barrierer blir fjernet.	Planen eller tiltaket medfører ingen eller lite redusert tilgjengelighet.	Planen eller tiltaket medfører redusert tilgjengelighet.	Planen eller tiltaket medfører svært redusert tilgjengelighet.	Planen eller tiltaket medfører at området blir utilgjengelig.
	Fyranflaget - Hovdekollen	Planen eller tiltaket medfører at eksisterende barrierer blir fjernet.	Planen eller tiltaket medfører ingen eller lite redusert tilgjengelighet.	Planen eller tiltaket medfører redusert tilgjengelighet.	Planen eller tiltaket medfører svært redusert tilgjengelighet.	Planen eller tiltaket medfører at området blir utilgjengelig.
Forbindelse og sammenheng	Grimeli – Rennsla - Fosslia	Planen eller tiltaket medfører at forbindelseslinjen blir bedre.	Planen eller tiltaket medfører ingen eller en liten omlegging av forbindelseslinjen.	Planen eller tiltaket medfører at forbindelseslinjen blir lengre (medfører noe omveg).	Planen eller tiltaket medfører at forbindelseslinjen blir vesentlig lengre (omveg).	Planen eller tiltaket medfører at forbindelseslinjen blir brutt.
	Fyranflaget - Hovdekollen	Planen eller tiltaket medfører at forbindelseslinjen blir bedre.	Planen eller tiltaket medfører ingen eller en liten omlegging av forbindelseslinjen.	Planen eller tiltaket medfører at forbindelseslinjen blir lengre (medfører noe omveg).	Planen eller tiltaket medfører at forbindelseslinjen blir vesentlig lengre (omveg).	Planen eller tiltaket medfører at forbindelseslinjen blir brutt.

Lydbilde	Grimeli – Rennsla - Fosslia	Planen eller tiltaket medfører at området får et bedre lydbilde.	Planen eller tiltaket medfører ingen eller liten endring i lydbilde.	Planen eller tiltaket medfører at området får noe dårligere lydbilde.	Planen eller tiltaket medfører at området får et mye dårligere lydbilde.	Planen eller tiltaket medfører at området blir ubrukelig pga. sterk støypilage.
	Fyranflaget - Hovdekolle n	Planen eller tiltaket medfører at området får et bedre lydbilde.	Planen eller tiltaket medfører ingen eller liten endring i lydbilde.	Planen eller tiltaket medfører at området får noe dårligere lydbilde.	Planen eller tiltaket medfører at området får et mye dårligere lydbilde.	Planen eller tiltaket medfører at området blir ubrukelig pga. sterk støypilage.

Tabell 7 Miljødirektoratet, 2023.

6.3.1.1 Attraktivitet

Hva som anses som attraktive uteområder er ofte subjektivt. Det kan være tilgang til naturopplevelser, stillhet, fred og ro. At et område er inngrepsfritt kan være en naturopplevelse for noen, mens andre kan like tilrettelagte områder. En plan kan generelt medføre at områder mister opplevelseskvaliteter, mens andre deler får tilført mer verdi.

(Miljødirektoratet, 2023)

Planen tilrettelegger for mer av eksisterende og flere aktiviteter i området som omhandler friluftsliv og idrett. En liten del av eksisterende et turdrag blir erstattet med veg, men tiltakene i planen øker verdien mer enn den forringer, så derfor konkluderes vurderingen med: forbedret - planen eller tiltaket medfører at området blir mer attraktivt.

6.3.1.2 Areal

Størrelse av et område kan virke inn på kvalitet, det blir stadig færre naturpregede områder, og store sammenhengende naturområder minker i omfang og areal. De gjenværende naturområdene får en stadig viktigere funksjon for friluftslivet. «En plan eller et tiltak kan medføre at et område blir redusert i størrelse, fragmentert eller ødelagt som følge av arealbeslag. Omvendt kan ny grønnstruktur bli opparbeidet i omformingsområder i byer og tettsted» (Miljødirektoratet, 2023).

Det vurderes at «planen eller tiltaket medfører arealbeslag og/eller fysiske endringer som reduserer området.» da planen bygger ned friluftsområder registrert som svært viktig og viktig. Som en positiv følge av planen blir området mer tilgjengelig for friluftsliv. Større sammenhengende eksisterende turdrag og skiløyper blir beholdt og forbedres via tilretteleggelse for brukerne.

6.3.1.3 Tilgjengelighet

«Tilgjengelighet handler om hvor lett eller vanskelig det er å komme seg til et friluftslivsområde, for eksempel ned til strandsonen. Med barrierer menes både fysiske- og psykiske hindringer som påvirker tilgangen til områder. Et tiltak kan medføre nye barrierer eller medføre økt tilgjengelighet til et område.» (Miljødirektoratet, 2023).

Det vurderes at «planen eller tiltaket medfører at eksisterende barrierer blir fjernet.» da tiltakene i planen medfører større tilgjengelighet av friluftsliv. Det tilrettelegges for utfart til turdrag og

skiløyper, akebakke videreføres og felles parkering etableres.

6.3.1.4 Forbindelse og sammenheng

«En plan eller et tiltak kan medføre at området ikke lenger kan brukes på samme måte som før eller at en forbindelseslinje, som en korridor eller ferdselsåre, blir brutt. Omvendt kan et tiltak medføre økt bruk, for eksempel ved at det anlegges en ny ferdselsåre for friluftslivet.» (Miljødirektoratet, 2023).

Det vurderes at «planen eller tiltaket medfører ingen eller en liten omlegging av forbindelseslinjen.» grunnet noen endringer av turdrag og skiløyper. Noen av disse omlegges, men mindre strekke tursti blir erstattet av veg.

6.3.1.5 Lydbilde

«Fravær av støy er en forutsetning for at de fleste friluftslivsområdene skal oppleves som attraktive. Hvilke lydnivåer som oppleves som sjenerende, avhenger av hvilken type område man befinner seg i og hvilken bruk av området som er ønskelig, og vil ofte være relatert til lydmiljøet i nærliggende områder.» (Miljødirektoratet, 2023).

Det vurderes at «planen eller tiltaket medfører at området får noe dårligere lydbilde.» Tiltakene i planen kommer til å øke antall besøkende grunnet bedre tilgjengelighet, samt at flere kommer til å oppholde seg i området da det etableres flere fritidsboliger. Dette kommer til å påvirke lydbilde i den grad at det blir mer støy. Sannsynlig kommer støyen til å oppleves som størst langs veier, gårdene med næringsaktiviteter, parkeringsplasser og knutepunkter. Variasjonen mellom ulike sesonger gir og en opplevelse av forsterket støy i perioder da konsentrasjonen fra støy blir en stor kontrast til da det er lavsesong for å besøke områdene.

6.3.1.6 Anleggsfasen

Under anleggsfasen blir det gjort inngrep i uberørt mark og noe avskoging. Dette vil være mest synlig i anleggsfasen hvor inngrepene vil føre til et mer glissent og åpent landskap. På sikt vil dette imidlertid vokse seg tilbake i den grad som er naturlig for vegetasjonen som er i området og grunnen.

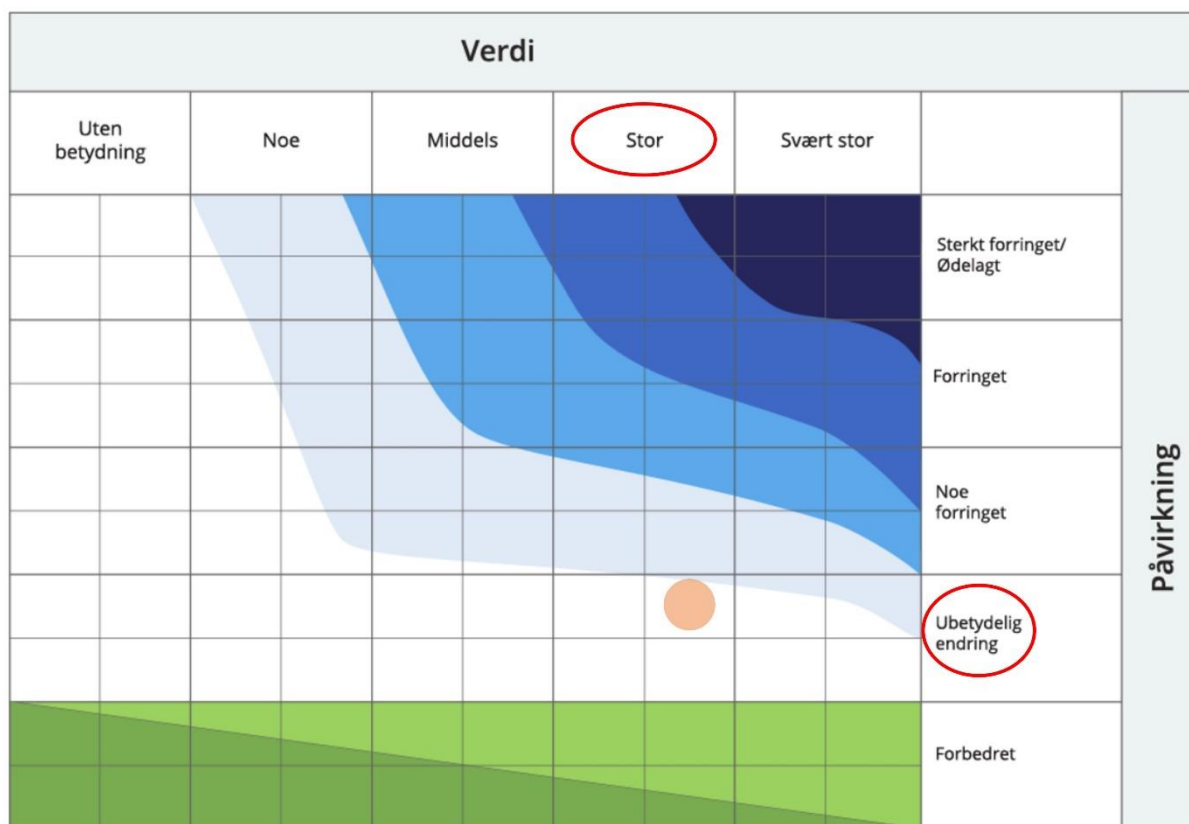
En konsekvens av anleggsfasen er forurensning, som f.eks. partikkelavrenning til vassdrag, herunder Fyranelva og andre nærliggende bekker og elver. Dette kan påvirke landskapet, naturmangfoldet og da kvaliteten på friluftslivet.

6.3.2 Samlet vurdering av påvirkning i utredningsområdet

Planen fører til at området blir mer attraktivt da det øker og tilrettelegger mer for friluftsliv. Arealbeslag og lydmiljø trekker ned områdets kvalitet. Forbindelser og sammenhenger blir enten som eksisterende, noe forbedret eller til noe dårligere. For å konkludere så er følgene av tiltakene både positive og negative, samt noe nøytralt, det vurderes derfor at tiltakets påvirkning på friluftslivinteressene i utredningsområdet samlet sett utgjør en ubetydelig endring. I anleggsfasen vurderes konsekvensene å være noe negativ / «noe forringet».

6.4 Konsekvensvurdering

Konsekvensvurderingen for delområdene gjøres samlet i konsekvensmatrisen (se illustrasjon 11).

Illustrasjon 11 konsekvensmatrise for friluftsliv av planen Hovden-Haslerudseter. Samlet vurdering av begge delområdene, tiltakene i planen er vurdert til å havne på ubetydelig endring. (Konsekvensmatrise fra Miljødirektoratets digitale veileder for friluftsliv, 2023).

Alternativer		Nullalternativet	Detaljreguleringsplan Hovden - Haslerudseter
Vurderinger			
Konsekvens for delområder	Fyranflaget - Hovdekollen	0	Noe miljøskade (-)
	Grimeli - Rennsla - Fosslia	0	Ubetydelig miljøskade (0)
Avveininger	Begrunne høy/lav vektlegging av enkelte delområder		Fyranflaget – Hovdekollen
	Samlede virkninger		Begge delområdene: Alternativet vil ikke medføre vesentlige endringer sammenlignet med nullalternativet. Det er få konflikter og ingen konflikter med de høyeste konsekvensgradene.
Samlet konsekvensgrad		0	Ubetydelig konsekvens / noe negativ

Rangering	Rangering	2	1, beste alternativ
	Begrunnelse for rangering	Dagens situasjon fortsetter. Ingen bedret tilrettelegging og tilgjengeliggjøring av området for mer friluftsliv.	Planen Hovden-Haslerudseter gjennomføres. Økt bruk av området, mer utnyttelse, mer tilgjengelig friluftsliv for lokale, regionale og andre brukere.

Tabell 8 konsekvens for alternativer. (Miljødirektoratet, 2023)

6.5 Samlet konsekvensgrad

Ut fra samlet verddivurdering vurderes planområdet samlet sett til å ha stor verdi. Begge områdene vurderes til å være innenfor kategorien viktige friluftsområder, og samlet vurdering av påvirkning som «ubetydelig endring». Det konkluderes da med at konsekvensvurderingen for **tiltaket har «ubetydelig» til «noe negativ» konsekvens for friluftinteressene i utredningsområdet** (se tabell 8). I anleggsfasen vurderes konsekvensene å være noe negativ / «noe forringet».

7 Anbefalinger og skadereduserende tiltak

For å unngå forringelse av naturverdier bør ferdsel styres gjennom merking av stier, skilt og sperringer. Samtidig må ikke dette i seg selv utgjøre en visuell forurensning, men tilpasses omgivelsene og behovet. Informasjon vil også kunne hindre at besøkende gjør skade på naturen. Dette kan formidles ved eller gjennom gården Øvre hovden via generelle informasjonsmateriell, ved oppslag eller informasjonstavler.

For å hindre unødig ødeleggelse av grøftkant eller andre nærliggende områder som er tilgjengelig for bil bør det skiltes til felles parkeringsplasser. I anleggsperioden må det være fokus på at turveier opprettholdes eller legges om midlertidig, samt at ferdsel generelt i området ikke hindres.

8 Kilder

Asplan Viak (2018). *Reguleringsplan for hotell ved Svartisen - Konsekvensutredning for friluftsliv.*

Tilgjengelig fra http://webhotel3.gisline.no/webplan_1837/ (Hentet: 24. januar.23).

Det kongelige klima- og miljødepartementet. (2021). *Mål med mening – Norges handlingsplan for å nå bærekraftsmålene innen 2030.* Tilgjengelig fra

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-40-20202021/id2862554/> (Hentet: 16 januar 2023)

Forskrift om konsekvensutredninger. (2017). *Forskrift om konsekvensutredninger.* FOR-2021-10-08-2958. Tilgjengelig fra https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2017-06-21-854/KAPITTEL_2#%C2%A710 (Hentet: 9. august 2022)

Kilden.no. (2023). Kilden. Tilgjengelig fra

https://kart13.nibio.no/kilden3/?zoom=13&x=6666941.8&y=535533.38&topic=arealinformasjon&bg_Layer=graatone&layers=eksterne_driftssenter&epsg=25832 (Hentet 13 februar 2023).

Kommunal- og moderniseringsdepartementet. (2021). *Konsekvensutredninger for planer etter plan- og bygningsloven – veileder.* Tilgjengelig fra <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/veileder-om-konsekvensutredning-for-planer-etter-plan-og-bygningsloven/id2864622/> (Hentet: 14.november 2022)

Krødsherad kommune. (2018). *Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet 2018-2022.* Tilgjengelig fra: <https://www.krodsherad.kommune.no/tjenester/eiendom-kart-og-plan/planer-og-prosjekter/kommuneplan-og-kommunedelplaner/> (Hentet: 1 februar 2023).

Miljødirektoratet. (2023). *Naturbase kart.* Tilgjengelig fra

<https://geocortex02.miljodirektoratet.no/Html5Viewer/?viewer=naturbase>

Miljødirektoratet. (2023). *Vurdere miljøkonsekvensene av planen eller tiltaket.* Tilgjengelig fra:

<https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/overvaking-arealplanlegging/arealplanlegging/konsekvensutredninger/vurdere-miljokonsekvensene-av-planen-eller-tiltaket/> (Hentet 19.01.23)

MjøsPlan AS. (2023). *Planprogram for Hovden-Haslerudseter – Krødsherad kommune.* Tilgjengelig fra:

<https://kart3.nois.no/krodsherad/Content/Main.aspx?layout=krodsherad&time=638036904923936401&vwr=asv>

MjøsPlan AS. (2023). *Planbeskrivelse Hovden-Haslerudseter.*

MjøsPlan AS. (2021). *Forslag til planavgrensning Hovdekollen Krødsherad kommune.* Tilgjengelig fra:

<https://kart3.nois.no/krodsherad/Content/Main.aspx?layout=krodsherad&time=638036904923936401&vwr=asv> (Hentet: 1. november 2022)

Rambøll. (2019). *Kommunedelplan Norefjell 2019-2035.* Tilgjengelig fra

<https://www.krodsherad.kommune.no/tjenester/eiendom-kart-og-plan/planer-og-prosjekter/kommuneplan-og-kommunedelplaner/> (Hentet 15 februar 2023)

Regjeringen. (2016). Meld. St. 18 (2015-2016). *Friluftsliv – Naturen som kilde til helse og kvalitet*. Tilgjengelig fra <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-18-20152016/id2479100/> (Hentet: 10 januar 2023)

Statens vegvesen. (2018). *Konsekvensanalyser – Håndbok V712*. (ISBN: 978-82-7207-718-0). Vegdirektoratet. Tilgjengelig fra <https://www.vegvesen.no/fag/publikasjoner/handboker/handboker-fullstendig-liste/> (Hentet: 9. august 2022)

Regjeringen. (2018). *Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning*. Tilgjengelig fra <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/statlige-planretningslinjer-for-klima-og-energiplanlegging-og-klimatilpasning/id2612821/> (Hentet 16. januar 2023)

Regjeringen. (2014). *Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging*. Tilgjengelig fra <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/Statlige-planretningslinjer-for-samordnet-bolig--areal--og-transportplanlegging/id2001539/> (Hentet 16. januar 2023)

Statsforvalteren i Oslo og Viken. (2022). *Krødsherad – uttalelse til forslag til planprogram – detaljregulering for Hovden – Haslerudseter*.

Statsforvalteren i Oslo og Viken. (2021). *Krødsherad kommune - Innspill til varsel om oppstart av detaljregulering for Hovden – Haslerudseter*.

Vik, Jostein; Almås, Reidar: landbruk i Store norske leksikon på snl.no. Tilgjengelig fra <https://snl.no/landbruk> (Hentet: 9. august 2022)

Viken fylkeskommune. (2022). *Detaljregulering - Hovden-Haslerudseter - Varsel om oppstart av planarbeid og utleggelse av planprogram på offentlig ettersyn - Krødsherad kommune*. Mottatt 08.04.22 fra Viken Fylkeskommune.

Viken fylkeskommune. (2021). *Krødsherad kommune – Uttalelse til varsel om oppstart – Detaljregulering – Hovden – Haslerudseter*. Mottatt 15.06.21.